

Zadanie 1.4. Opracowanie i aktualizacja programów integrowanej ochrony roślin rolniczych

Kierownik zadania: dr Ewa Jajor

Celem zadania jest udostępnienie producentom rolnym aktualnych programów integrowanej ochrony roślin oraz wykazów środków ochrony roślin dla Integrowanej Produkcji roślin rolniczych. Zadanie stanowi podstawę dla systemu integrowanej produkcji roślin, o którym mowa w ustawie z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin, objętego ekoschematem, zgodnie z ustawą z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Rezultaty realizacji zadania czyli programy ochrony roślin przed najważniejszymi sprawcami chorób, szkodnikami i chwastami w ważnych gatunkach upraw roślin rolniczych oraz wykaz fungicydów, insektycydów, herbicydów oraz regulatorów wzrostu dla integrowanej produkcji roślin rolniczych przekazano, korzystając z Platformy Sygnalizacji Agrofagów, do szerokiego wykorzystania przez producentów i doradców w praktyce rolniczej. Realizacja zadania jest istotnym wsparciem dla producentów rolnych w dokonywaniu wyboru środków ochrony roślin i wskazanie odpowiedniego programu przy stosowaniu metody chemicznej i biologicznej w integrowanej ochronie i produkcji roślin rolniczych do walki z ważnymi gospodarczo agrofagami występującymi w uprawach rolniczych.

Programy integrowanej ochrony roślin

W ramach realizacji zadania 1.4. przygotowano 24 programy integrowanej ochrony roślin rolniczych przed agrofagami, tj. chwastami, patogenami oraz szkodnikami z uwzględnieniem ślimaków. Wykonano i aktualizowano, zgodnie z harmonogramem od marca do września następujące opracowania – programy ochrony: pszenicy ozimej i jarej, rzepaku ozimego i jarego, jęczmienia ozimego i jarego, pszenżyta ozimego i jarego, żyta ozimego i jarego, owsa, ziemniaka, buraka cukrowego i pastewnego, kukurydzy, maku, soi, gorczycy, słonecznika, Inianki siewnej, bobiku, grochu i łubinu. Programy ochrony obejmowały wszystkie zarejestrowane, przeznaczone do zaprawiania nasion i opryskiwania roślin środki chemiczne i biologiczne zestawione według faz rozwojowych danej rośliny uprawnej, w których mogą być zastosowane i agrofagów stanowiących zagrożenie w wyszczególnionym okresie. W opracowaniach przedstawione zostały również agrotechniczne metody ograniczania wymienionych organizmów szkodliwych, a także oprócz nazw substancji czynnych środków ochrony roślin, grupy chemiczne i mechanizmy działania na agrofagi według odpowiedniej klasyfikacji (FRAC, HRAC, IRAC) oraz maksymalna liczba zabiegów i odstęp między zabiegami.

Wykazy środków ochrony roślin rekomendowanych dla Integrowanej Produkcji (IP)

Aktualizacja wykazów fungicydów, insektycydów, herbicydów oraz regulatorów wzrostu do IP w 2025 roku była prowadzona na podstawie przyjętych w roku 2016, a następnie zmodyfikowanych w 2021 roku, kryteriów kwalifikowania środków ochrony roślin do stosowania w integrowanej produkcji gatunków roślin rolniczych. Dla każdego środka ochrony roślin podano, oprócz podstawowej charakterystyki, również gatunki upraw rolniczych, w których jest zarejestrowany oraz zakres zwalczanych w tych uprawach agrofagów. Wykazy te wymagają aktualizacji z uwagi na częste zmiany w Rejestrze Środków Ochrony Roślin MRiRW i trwającą ocenę substancji czynnych przez KE, a przede wszystkim potrzebę dostarczenia producentom rolnym bieżących i rzetelnych informacji. W roku 2025 wykazy aktualizowano dwukrotnie tj. na początku roku oraz w sierpniu (przed siewem ozimin). Każdorazowo podczas publikowania wykazów, poprzednie wykazy umieszczano w zakładce archiwum, tak aby był dostęp do opracowań z danego sezonu wegetacyjnego.

Na Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej organizowanej przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie „Od specjalizacji do interdyscyplinarności w inżynierii produkcji”, przedstawiono referat pt. „Rola wykazów środków ochrony roślin w integrowanej produkcji upraw rolniczych”, natomiast na Międzynarodowej Konferencji organizowanej przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu „Chemistry for agriculture and Human Health” przedstawiono referat pt. „Fungicydy dopuszczone do stosowania w Integrowanej Produkcji (IP)”.